

אוניברסיטת בר אילן
מינהל המכללות
סמינריון – משפחה וקריירות

=====

תשע"ז 2016-2017

מרצה: דר' רינה שחר

מטרת הסמינריון

הסמינריון יעסוק בשילוב בין בנית משפחה לפיתוח קריירות של שני בני הזוג. נדון במתח שקיים בין עולם המשפחה לעולם העבודה ובמחירים ששני המינים משלמים על הצורך לתפקד בשני העולמות. יבדקו הרווחים האישיים והחברתיים של שני בני הזוג, כמו כן, תשאל השאלה האם הורים עובדים בקריירות מלאות תורמים או פוגעים בילדיהם?

סוגיות נוספות שנעסוק בהן: הדומה והשונה בקידומם של גברים ונשים בארגונים, הצבא כארגון גברי והקושי של נשים לממש בו את יכולותיהן. הבנית המיגדר בחברה הישראלית והקושי להתמודד איתה גם בבניית המשפחה וגם בקידום שתי הקריירות.

חובות הסטודנטים:

1. נוכחות חובה.
2. קריאה שוטפת של הפריטים הביבליוגרפים בהתאם להנחית המרצה.
3. השתתפות פעילה בדיונים.
4. הגשת ראשי פרקים של העבודה + ביבליוגרפיה רלבנטית עד סוף דצמבר.
5. הצגת העבודה בכיתה בתחילת פברואר (ההצגה – חובה, תתבצע ב-2 השיעורים האחרונים).
6. מצורפת רשימת נושאים כהצעות לעבודות הסמינריוניות.
 - א. גברים בקריירות תובעניות: מחירים והפסדים.
 - ב. נשים בקריירות שאינן תובעניות, חצאי משרות ועבודה בחברות כוח-אדם- האם זה כדאי?
 - ג. אשת הקריירה ו"האם האידיאלית".
 - ד. חלוקת העבודה במערכת המשפחתית של אנשי קריירה.
 - ה. מהי סביבת עבודה ידידותית למשפחה?
 - ו. צה"ל כארגון מבנה מיגדר – ומה קורה לנשים?
 - ז. נשים וגברים בחברות היי-טק.
 - ח. האם גברים בצבא יכולים להרשות לעצמם לאמץ את "הגבריות החדשה"?
 - ט. צמיחה ושביעות רצון במשפחה ובעבודה, האם יש קשר ביניהן?
 - י. פערי השכר בין גברים לנשים בשוק העבודה האם יש להם הצדקה?
 - יא. הפער בין "החלום" למציאות בשוק העבודה – מבט מיגדרי.

ביבליוגרפיה לסמינריון

א. משפחה בתהליכי שינוי (שיעורים: 1 – 2)

1. הקר דפנה, (2012), סוגיות משפחתיות בעיניים משפטיות, הוצאת מודן ומשרד הביטחון, פרקים א', ב', עמ' 9-34.
2. גליקמן אניה, אורן ענת, לוין אפשטיין נח, (2003), "מוסד הנישואין בפתח של המאה ה-21" דעות בעם 7, תל-אביב, מכון ב.י. ולוסיל כהן לחקר דעת הקהל, אוניברסיטת ת"א (עמ' 1-8).
דעות בעם 8, המשפחה הישראלית החדשה תפקידי מין וחלוקת עבודה במשפחה בראשית המאה ה-20 (עמ' 1 – 7).

3. שחר רינה ומאיה אלמקייס (2016), "עד החתונה זה יעבור": עמדות של צעירים לגבי השאלה: למה לא להתחתן! בתוך: סוגיות חברתיות בישראל, כרך 21, עמ' 168 – 141.
4. שחר רינה ויהודית שרון, (2010), "להיות רווקים בישראל – עמדות של רווקים ורווקות לגבי רווקות, נישואים ומשפחה" בתוך אלוני נמרוד (עורך), החינוך וסביבו, 32 עמ' 276 – 290, תל אביב.
5. הקר דפנה, (2012), סוגיות משפחתיות בעיניים משפטיות, פרקים: פרק ד': "למה לא כדאי להתחתן, פרק ה': "הזכות להינשא", עמ' 49 – 70, הוצאת מודן ומשרד הביטחון.
6. אילוז אווה, (2013), מדוע האהבה כואבת, פרק 1 הוצאת כתר, ישראל.

ב. הורות שוויונית ו"האב החדש" (שיעורים: 3 – 4)

7. שחר רינה, טל שמשי, (2011), "אינטליגנציה רגשית ושביעות רצון בקרב זוגות צעירים" בתוך אלוני נמרוד (עורך), החינוך וסביבו, כרך 33, תל-אביב, עמ' 271 – 249.
8. גרשוני דרור, (2004) אבהות חדשה בישראל פרספקטיבה מיגדרית על גבריות ואבהות, עבודת M.A, בר-אילן (מבוא תיאורטי ודיון).
9. כץ עלי, (2009) אינטליגנציה אבהית, הוצאת מטר, פרק 3 - "הכוחות שדוחפים את האב החוצה מהבית" 85-110. פרק 4 - "חשיבות האב בילדות המאוחרת", 111-157.
10. הולנדר עינת, (2007), הגבר החדש, עבודת דוקטורט, אוניברסיטת בר-אילן. (דיון)
11. זלצר נבו, (2008), "כשהצבר נפרד מהקוצים", עבודת M.A. אוניברסיטת בן-גוריון. (דיון)
12. לליב כהן ישראלי, (2014), אבא הלך לעבודה, קשרים בין הסטאטוס המשפחתי, ועבודה בקרב גברים בישראל, עבודת דוקטורט, (דיון).

ג. קריירות ארגוניות – מבט מיגדרי (שיעורים: 5 – 6)

13. הקר דפנה, (2012), סוגיות משפחתיות בעיניים משפטיות, פרק י': "הורות פעילה ושוק העבודה בשכר", 118 – 129, מודן ומשרד הביטחון.
14. אביבה חזן, (1997) "התרבות הגברית ומעמד הנשים בטכנולוגיה" בתוך מאור, ענת (עורכת) נשים הכוח העולה, ספרית הפועלים, עמ' 124 – 137.
15. סילון רונית ודיין יצחק, (1997), "נשים מנהלות בתעשייה" בתוך מאור ענת (עורכת) נשים הכוח העולה, ספרית הפועלים עמ' 138 – 144.
16. מור דליה, ענת גיא, (2006), שילוב משפחה ועבודה וחשיבותו לשביעות הרצון של נשים עובדות בישראל, בתוך: סואן דן (עורך) סוגיות חברתיות בישראל, גליון מס' 2, הפקולטה למדעי החברה, המרכז האוניברסיטאי באריאל.
17. שחר רינה, (2009) נשים וקריירות – השוואת עמדות בין נשים נשואות לרווקות (מחקר שטרם פורסם).
18. יזרעאלי דפנה, (1997) "מנהלות בישראל" בתוך מאור ענת (עורכות) נשים הכוח העולה, ספריית הפועלים, עמ' 56 – 75.
19. תורן נינה, (2005), נשים באקדמיה הישראלית, דימויים, מספרים, הפליה, הוצאת רמות, אוניברסיטת תל-אביב, עמ' 141-156.
20. מילבאואר ורדה, קוליק ליאת, (2010), משפחות עובדות, הורים בשוק העבודה בישראל, הוצאת המכללה למינהל.

ד. ניהול ומנהיגות בארגונים (שיעורים: 7 – 8)

21. גולמן דניאל, בויאצ'וס ריצ'ארד, אנני מקיקי, (2002) המנהיגים החדשים – מימוש עוצמתה של האינטליגנציה הרגשית ותפקודה במנהיגות, פרק 3, עמ' 39 – 54, פרק 4, עמ' 55 – 68.
22. פופר מיכה, (1999) "מנהיגות היעד ושביליו" בתוך: גון, א' ו-זכאי, א' (עורכים) מנהיגות ופיתוח מנהיגות, הוצאת משרד הביטחון, עמ' 19 – 34.
23. שחר רינה, (1995), "מנהיגות של נשים וגברים בארגונים – הדמיון והשוני", בתוך: פוליטיקה זה כן בשבילי, הוצאת שדולת הנשים בישראל, עמ' 9 – 18.
24. רוסו אנה, (2003), "נשים מנהלות ומנהיגות" במכללה 14, 15, עמ' 179-196.
25. נרדי רבקה, (2007), נשים חסרות מנוח, פרק שישי: "מנהיגות נשית חובקת עולם", עמ' 61 – 70, הוצאת פרדס.

ה. צה"ל כארגון מבנה מיגדר (שיעורים: 9 – 10)

26. מנור דגנית, כץ עמרם שרית, לרר זאב, מכאני אתי, (2006), להיקרע בין מחויבויות: פולחן הסבל ומשפחתיות בקרב קצינים וקצינות בקבע, צה"ל.
27. גרבי אתי, (1996) המחיר הכפול: מעמד האישה בחברה הישראלית ושרות נשים בצה"ל, תל-אביב רמות פרקים נבחרים.
28. שחר רינה, (2009) "הקונפליקט בין תפקיד נשי – מסורתי לבין תפקיד גברי בקרב חיילות בצה"ל" (מחקר שטרם פורסם).

ו. מה קורה בחברות ההי-טק? (שיעור: 11)

29. פרנקל מיכל, (2004) נשים בהיי טק מחקר שבוצע ע"י שדולת הנשים בישראל.

ז. חברות כוח אדם – ההיבט המיגדרי (שיעור: 12)

30. קרנצלר מלאכי, (2003) "עובדות זמניות קבועות – בין גלובליזציה לישראליות" דו"ח מחקר - שדולת הנשים בישראל.
31. רובינשטיין דפנה, (2003), "המסחר בכוח אדם, והמשפט הישראלי" דו"ח מחקר של שדולת הנשים בישראל.

ח. פערי השכר בארגונים (שיעורים: 13 – 14)

32. מדד השיויון המגדרי של מכון ון ליר, 2016.
33. עפרוני לינדה, (1997) "תמורות במערכת השכר בישראל" בתוך מאור ענת (עורכת) ספרית הפועלים, עמ' 45 – 54.
34. ענבל וילמובסקי, טל תמיר, (2012) נשים בישראל בין תיאוריה למציאות, מגמות, שינויים ונתונים, בהוצאת שדולת הנשים וקרן אדנאור.
35. שטייר חיה ונח לוין אפשטיין, (1999) "דפוס התעסוקה של נשים: השפעות ארוכות טווח על שכרן" סוציולוגיה ישראלית א, 2, עמ' 239 – 255.

ט. השיעורים האחרונים – הצגת העבודות בכיתה.

ספרים מומלצים

- אביעד רז, (2004), תרבות ארגונית, האוניברסיטה הפתוחה.
- אוונס גייל, (2001), להתחרות כמו גבר, לנצח כמו אישה, הוצאת מודן. אווז אילוז, (2013), אילוז אווה, (2013), אלמוג עוז, (2004), פרידה משרוליק. הוצאת אוניברסיטת חיפה.
- בר-חיים אביעד, (2004), התנהגות ארגונית, הוצאת האוניברסיטה הפתוחה, כרכים א, ב. גולמן דניאל, (2009) אינטליגנציה חברתית, הוצאת מטר.
- גולמן דניאל, בויאצ'ה ריצארד, אנני מק'קי (2002), המנהיגים החדשים-מימוש עוצמתה של האינטליגנציה הרגשית ותפקידה במנהיגות, הוצאת מטר.
- גולמן דניאל, (1995), אינטליגנציה רגשית, מטר, ת"א.
- הקר דפנה, (2012), סוגיות משפחתיות בעיניים משפטיות, הוצאת מודן.
- וולף רות, (2008), אתיקה טובה לעסקים, הוצאת ראובן מס.
- וולפיש שולמית, (2015), בטבעת זו, סודם של נישואים מוצלחים, הוצאת כתר.
- יזרעאלי דפנה, פרידמן אריאלה ואחרות (1999), מין, מיגדר ופוליטיקה, קו אדום, הקיבוץ המאוחד.
- כהן טובה, (2000). (עורכת) האישה הישראלית, שורשים מציאות ודימויים, ביקורת ופרשנות, כתב עת בין תחומי לחקר ספרות ותרבות, בר-אילן.
- לוי שמחה, אלון אברהם (1995) (עורכים) פוליטיקה זה כן בשבילי, בהוצאת שדולת הנשים.
- לליב כהן ישראלי, (2014) מאור ענת, (1997), נשים הכח העולה, הוצאת ספריית הפועלים.
- מילבאואר ורדה, קוליק ליאת, (2010), משפחות עובדות, הורים בשוק העבודה בישראל, הוצאת המכללה למינהל.
- נרדי רבקה, (2007), נשים חסרות מנוח, הוצאת פרדס.
- נרדי רבקה, נרדי חן (2010), שיחה זוגית, הוצאת מופת.
- נרדי חן, נרדי רבקה (1992), גברים בשינוי, הוצאת מודן, תל-אביב.
- נרדי רבקה, (2003), זוגיות בעין הסערה, הוצאת הקיבוץ המאוחד, הוצאת קו אדום.
- פיינס איילה, (1996), הפסיכולוגיה של המינים, האוניברסיטה הפתוחה. (5 יחידות).
- קונדה גדעון (2000), מהנדסים תרבות: שליטה ומסירות בחברת ה-IT, הוצאת חרגול, ת"א.
- קמיר אורית, (2002), פמיניזם, זכויות ומשפט, אוניברסיטה משודרת.
- רבין קלר, (1991), טובים השניים, נישואים כדיאלוג, קשת.
- רבין קלר, (1998), שותפים שווים - חברים טובים, הוצאת רמות.
- ריל טרנס, (1999), אני לא רוצה לדבר על זה, הוצאת עם עובד.
- תורן נינה, (2005), נשים באקדמיה הישראלית דימויים מספרים, הפליה, הוצאת רמות, אוניברסיטת ת"א.

Maurer, S., and Kinnunner, U. (1999). "The Effects of Job Stressors on Marital Satisfaction in Couples". Journal of Organizational Behavior, 20 p, 879 – 895

Robert, S., Stacy, J. R., Paul, R. A. (2006). "Wives' employment and spouses' marital happiness". Journal of Family Issues (4), 27, 506 – 528

Hochschild, A. (1997). The time Find: When Work Become home and home becomes work, Metropolitan books.

Rafaeli A. and Worline, M (2001). The Future of Emotion: Individual Emotion in Work Organizations.

Yukl. G A. (1998). Leadership in Organizations, Englewood Cliffs N.Y. Prentice hall.